

พืชสกุลกัญชา

การจำแนกสายพันธุ์ย่อยของพืชสกุลกัญชาในระดับ species ยังเป็นที่ถกเถียงกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การจำแนกโดยใช้ลักษณะทางสัณฐานวิทยา (morphological profiles) และสารสำคัญ (chemical profiles)

๑. การจำแนกโดยใช้ลักษณะทางสัณฐานวิทยา (plant morphology) สามารถแยกพืชสกุลกัญชาออกได้ ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มที่เป็นยา (drug type) และ ๒) กลุ่มที่เป็นเส้นใย (fiber type) ซึ่งกลุ่มที่เป็นยาทรงต้นจะเป็นพุ่ม ทรงพุ่มจะเป็นรูปพีระมิด และมีกิ่งใหญ่ที่ฐานของลำต้น ในขณะที่กลุ่มเส้นใย ทรงต้นจะพอมสูง แตกกิ่งน้อย

๒. การจำแนกตามลักษณะสารสำคัญ (chemical profiles) สามารถแบ่งตามลักษณะของสารสำคัญ คือ สารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol, THC) และ สารแคนนาบิไดออล (cannabidiol, CBD) ซึ่งประเทศไทยใช้ปริมาณของสาร THC เป็นเกณฑ์ในการจำแนกกระหว่างกัญชาและกัญชง ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๒.๑ กัญชา มีปริมาณสาร THC มากกว่าร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก

๒.๒ กัญชง มีปริมาณสาร THC ไม่เกินร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก

๓. ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่เกี่ยวข้องกับ กัญชา และกัญชง ดังนี้

๓.๑ กัญชา (cannabis) พืชในสกุล Cannabis และวัตถุดิบหรือสารต่างๆ ที่ไม่จัดเป็นยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๕

(ก) เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก

(ข) ใบ ซึ่งไม่มียอดหรือช่อดอกติดมาด้วย

(ค) สารสกัดที่มีสาร CBD เป็นส่วนประกอบ และต้องมีสาร THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก

(ง) กากหรือเศษเหลือจากการสกัดกัญชา ต้องมีสาร THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก

๓.๒ กัญชง (hemp) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa* L. subsp. *sativa* เป็นชนิดย่อยของพืชกัญชา (*Cannabis sativa* L.) และวัตถุดิบหรือสารต่างๆ ที่ไม่จัดเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕

(ก) เปลือก ลำต้น เส้นใย กิ่งก้าน และราก

(ข) ใบ ซึ่งไม่มียอดหรือช่อดอกติดมาด้วย

(ค) สารสกัดที่มีสาร CBD เป็นส่วนประกอบ และต้องมีสาร THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก

(ง) เมล็ดกัญชง (hemp seed) น้ำมันจากเมล็ดกัญชง (hemp seed oil) หรือ สารสกัดจากเมล็ดกัญชง (hemp seed extract)

(จ) กากหรือเศษเหลือจากการสกัดกัญชา ต้องมีสาร THC ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก

สำหรับการขออนุญาตปลูกพืชสกุลกัญชา จะแยกตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการขออนุญาตปลูกกัญชาจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://cannabis.fda.moph.go.th/form/form-farm/>

ขณะที่การขออนุญาตปลูกกัญชงจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชง (Hemp) พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ https://mnfda.fda.moph.go.th/narcotic/?page_id=๑๑๒